

Malfa ar pefuhtifðanu par pastn	
Ur Beelikumu: par gabu	2 tsl. 35 lap
bes Beelikuma: par gabu	1 , 60 ,
Ur Beelikumu: par $\frac{1}{2}$, gabu	1 , 25 ,

Malfa	bes	peefuhifchanas	Nigā:
ff	Beelikumu:	par gadu	1 rbl. 75 kip
bes	Beelikuma:	par gadu	1 " "
ff	Beelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— 90 "
bes	Beelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— 55 "

Mabias Meeſis.

31. gada-gahjums. — Mahjas Beesis isnahki weenreis pa nedelu

No. 10.

Sestdeen, 8. martâ.

1886

Mahjas Weesī ar **Peelikumu** war pastellet un **sludinājumus** nodot **Rīgā**, vee **Petera basutjas**. Vee tam „Mahjas Weesī“ war wehl pastellet bes dauds peenemīchanaš veetahm Peterburgas un Jelgavas Āhr-Rīgā un Sarlandaugavā, wehl zitās pilsehtās, lä:
Sēhsis: Grabwel un Peterfon l. bodē; **Walmeera:** E. G. Tcey l. bodē; **Walki:** M. Rudolff un Paulin l. bodē; **Aujenē:** J. Ullfne l. grahm.-bodē; **Limbachdō:** D. Übder l. bodē; **Jelgatvā:** H. Alunan un Vesthorn l. grahm.-bodē; **Bauskā:** J. Beckmann l. grahm.-bodē; **Kuldīgā:** Vesthorn l. grahm.-bodē; **Wentspili:** M. Ries l. grahm.-bodē; **Leepaja:** Ulstīn l. grahm.-bodē; **Tukumā:** Baumann l. grahm.-bodē; **Talsdō:** H. Ton l. grahm.-bodē un bibliotekā un Wolontschewski l. grahmatu-bodē; **Randavā:** Jaegermann l. weefnižā; **Sabile:** Ginter lga weefnižā. Tad wehl „Mahjas Weesī“ war apstellet vee fārveim ziem, draudses mahjitejzem, slolotajeem un pagasta frijivereem, kurus mīhi luhdsu, tādās apstelletschanaš laipni peenent.

Politikos pahrskats.

Lai nu buhtu ka buhdams, tomehr par meer trauzeschamu starp Franziju un Wahziju schim brihscham naw jabaidahs; zaur tagadejo Eiropas politikas stahwolli schim brihscham meers Eiropas pilnigi apdroschinats. Vehz nelaika Gambetas un wina beedru domahm wajadseja libds pehrna 1885. gada beigahm Franzijas kara spehleem ti tahlu buht eegrofiteem, ka waretu atreebschanahs kari ar Wahziju eefahlt. Schis mehrkis, proti kara spehku eegrofischana un eerihboschana pa das kai tagad gan pilnigi panahkts, tomehr Franzijai tagad naw wis wehl ta pahrlezzinaschanahs, ka waretu ar labu weiksmi eefahlt ar Wahziju karu, Franzijai wehl tagad buhtu deesgan publes, laitikai waretu Wahzijai atturetees preti, kur wehl eefahlt usbrukschanas karu pret Wahziju un to karu pahrwaret. Tamehr Franzija few naw apgahdajuje kara beedri, kas Wahzijai usbruktu no vidas publes, tamehr Franzija karu ne-eefahls ar Wahziju un istureees meeriga. Waj Franzija schim brihscham tahdu kara beedri few waretu eegahdatees, us scho jautajumu Eiropas politikas wihti atbild ar ne, jo Franzijas eelschliga buh-

Dahrskopibas skolas un instituts.

(State of Mr. G. Beigum).

Beedriba, kluši, bet noopeetni strahdadama, ee-
guva few dauds draugu un peekriteju, kas wee-
noteem spehleem dauds lo jaw panahluschi un-
zerams, wehl wairak panahls nahkotne, jo wal-
diba sahkuši arweenu wairak eewehrot to labumu,
lo dahrskopiba atnes femes eedsihwotajeem. Bes-
tahm dahrskopibas skolahm, lo nupat minetä bee-
driba eetaisjusi, ari waldiba no sawas yufes
zehluſti daschas dahrskopibas skolas. Tagad nu
waldiba atradusi, ka scho dibinato skolu mahzibas
japaplaschina un tuwaki japeepase tagadejahm
laufhaimneežibas wajadfibahm. Tadehl iad wal-
diba esvt nodomajus: 1) jaw tagad pastlahwoscho
dahrskopibas skolu skaitli dubulti pawairot un
jaunas skolas eegrosit tanis apgabalds, kur to
wehl truhlest; 2) par to gahdat, ka ik latra skola
mahzitos ne masak ka 15 skolenu; 3) skolas fa-
gatawot netilween puču-dahrsneelus, bet tos is-
mahzit ari auglus un faknes audsinat un lopt;
4) domenu ministerija eetaisjbs pati tahdas skolas
un palihdsehs tahdas skolas zelt privat-laundim.
5) Ta ka nu schinis skolas warehs buht par flo-

schana nemias ne-esot til stipri nobibinajusehs, k
lahda leelwalfis ar winu waretu droschi sawee
notees.

Schē mi pats no fewis zelahs jautajums: kā gan tas nahkahs, ka tagad, kur tikai 15 gadu pagahjuschi, ka Francija no Wabzijas tik briesmīgi tika sakauta, Francuschi turahs pee atreebschanahs domahm? Lai kam Francija buhs u tāhdahm domahm pamudinata zaur to, ka winakara spēhli tā labi eegrofti, bet schi eegrofīschana Francijai ari matkaja dauds naudas. Kad šī lumus ne-eewe hrojam, tad wi spahri jašaka, ka Francijas finanzbuhschana schini gada buhs ja pabalsta ar kāhdu aīsnehmumu. Daschaš awise raksta, ka Francijas waldiba nodomajuse aīsne mites kāhdus pusotrus miliardus franku (tschetvē franki lihdsinajahs 1 rublim muhsu naudā).

Uz Franzijas ruhpneezibū (industriju) sihmejo tees jašaka, ka wina beidsamds gadds strahdajus ar leelu uszichtibu. Tahtak no Franzijas runajot, ja pеemīn, ka diwi tautas weetneeli strahdneeli apstahſchanahs deht Dekaswilē tika pеe atbildiba faulti. Ministris Beho (Baihant) wineem dees gan slaidru pahemetumu issazija, proti winsc teem pahmeta, ka wini wainiai, ka Dekaswil

straħdneelu apstahschanahs wiċċi walstei par flahd
til ilgi turootees. Taifnibu falot ari ta' ir. Ka
minetee diwi tautas weetneeli nebuhtu strahd
neelu julkas eemaġġisjuschees, tad jaw strahdneel
sen buhtu atkal eefahlu għiex faww darbu strahda
Minetee diwi tautas weetneeli turejju għiex runas
kas strahdneekus wehl jo waix aktar u smu jaġiex
Ministris, kas wineem iſsożija pahrmetum
buhtu labaki darijis, ka buhtu tabla kien għiex
proti winam wajadseja tes' nodot teesah
lai taħbi iſsprefesch, waj lilumi atlau ture
runas, kas taudis u smu jaġiex, Kamelina u
Bosli (ta' minetos din is-ġewwa tautas weetneekus fuq
Dekla wilek to paċċu darijuschi, ko das ġie nemha
jiu strahdneek padaridams dabu ħn waix aktar meh
neħschus seħbet zejtum. Tadehl ween winna ne
fuq pee foda, ka wini ir tautas weetneeki. Ta
buhtu par leelu teesib, ko peesek kirkku tautas
weetneekam. Waj tadehl, ja kahds ir tautas
weetneeks, jaw taħbi driekk pahrlakahpt semes li
lumu waj yadarit darbu, kas wiċċi sej̇i naħ
par flahdi? Ministreem wajadsetu s-singrali schi
finna iſturee. Pa to starpu no Dekla wilek nah

finas ka tureenas strahneeli wehl arweenu nawi
sahkuishi strahdat, jo wini dabujot no sawas
partuas neekriteieem noubas naholstu mi ta lad

partijas pēcēlejēni nāvus pāvāju un ja lab
spehjot dīshwot bē darbu un vēlnas. Nāhdā
tureenās kālnu rāktuves gangi iżzehlusehs uguns,
kās lāklām peelikta no kāhda nemeeriga strābdneeka.

Par Franciju deesgan gari finojušchi, ari kāh-
dus wahrbus pēspraudījim par Wahziju. Jaw-
fawā laikā finojam, ka tā sauktos sozialistu likumi
gribēja uz pēzeem jaunceem gadeem pagarinat.
Tagad daudskārtis ispaudus habs walodas, ka Wah-
zijas walstsvaldība, ja walsts faeimā netiktu
preiļschlitums par sozialistu likuma pagarināšanu
peenemēt, esot zeeti apnēhmujs habs walsts faeimu
slehgt, jeb rīstīgi fakot, bundesrātei preiļschā-
līkt, lai walsts faeimu slehdsot. Tādas domas
wispahri issazitas Wahzijas awīses, tikai Magde-
burgas awīse schahdahm domahm pretojahs. Wina
rākta tā: Vēž muhsu domahm walstsvaldība
nedoma walsts faeimu slehgt, jo tad wina faeimu
slehgħu, tad atkal wajadsetu fahlt jaunās zel-
schanas, un ja no jauna fahltu zelt, tad to mehr
ne-esot nēlahda zeriba, ka jaunee eezeltee walsts
weetneeli zitadi balhotu ka lihbisschinigee walsts
weetneeli.

Bruhsijas fungu nama kommisija isgahju schā peektdeena peenehma preekschlikumu par pahrgrofiteem basnizas likumeem, par kureem jaw sawā laika sinojam. Kahdi tagad schee basnizas likumi jeb kahdi pahrgrosijumi pee teem isdariti, par to schim brihscham nekas pilnigs naw atklahti finams, tikai tik dauds ir finams, la wehl daschi jauni pahrgrosijumi peenahluschi klaht, kuri no pahwesta waldibas wehl tikluschi preekschā likti ar to wehleschanos, lai los peenemtu. Ka droschi zerams, tad ari weetneku sapulžē jaunee basnizas likumi ar wiseem pahrgrosijumeem tils peenemti un ar

to tad buhs tas laiks peenahzis, kur ta fauktam kulturas laram Pruhſijā buhs gals. Dahdas paschas domas ari issazijuse "Germanija", Wahzu latolu garidsneeku partijas awise.

Kā no Berlines teik sinots, tad biskaps Dr. Koppa seftdeenu aibrauzis uz Fuldas pilsehtu, kur winsch ir biskaps; uz Romu winsch iehim brihscham nebrauhschot, ar rakstu aissuhtischot uz Romu wajadsigās finas un tapat atkal no tulureenās dabuhschot fawus nosazijumus un usdevumus. Pa to starpu ari no zitas puses sa-

vakstahs ar pahwesta waldbiu, lai tatschu galu galâ waretu panahkt ar ilgoschamu gaidito meerit kulturoes lora finn.

Luhguma raksts, kas domlunga Dindera eezel-schanas dehl par erzbislapu, no pascheem luhguma sarakstiteajeem nosuhtits uš Romu un tur pahwesta sekretaram nodots, lai tas to eesneefot pahwesta waldbai. Kā lahda Bosenes awise fino, tad pahwesta sekretaris Jakobini efot scho luhguma rakstu ar leelu nepatikschamu fanehmis un ihpaschi sawu noschehloschamu par to isteizis, ka Poli pahwestam wina bes tam jaw gruhto stahwokli padarot wehl jo gruhtaku. Minetai awisei tāhdas paschas domas un bod to padomu, ka wajadsetu kopu rakstu nosuhtit pahwestam, tur tam isteiktas padewibas juhtas.

Hollandeschen sozialisti isgahjuschi nedelâ isrihkojuschi Amsterdama leelu demonstraziju (isrihkojumu). Wini bija tschetrâs schirkâs noschikhru-
schees, no kuzahm trihs atradahs flehgtâs ruh-
nês un zetorta laukâ jeb ahrâ. Sapulzès ru-
maja finâmee agitatori (rihkotaji) Domela Nieu-
venhuis, Van der Stats, Fortueins un Hoijers.
Wisi tschetri runataji isteiza tahs paßhas domas
un norahdiya us tam, ka walstei, pawalstei un
vraudsei tas peenahkums, strahdneeku postu ap-
robeschot. Newajagot ubagot, bet wajagot darbu
vrasit katrâ deenâ, katrâ stundâ un no teem, lam
ahda eespehja pee teefahm. Wifas tschetrâs fa-
pulzès peenehma lihdsfigus preeschlikumus. Lan-
schu skaitlis, kas pee schihm sapulzehm peedali-
ahs, sneedsahs lihds lahdeem 5000. Kad fa-
pulzès minetos preeschlikumus bija peenehmischas,
ad dewahs us rahtusi un tur tos pasinoja.
Mahza masa sadurschanahs ar poliziju, pee lam
trihs zilweli tika apzeetinati un diwi polizisti
ewainoti.

Kahdas domas Anglu ministru preefschneekam Gladstonam, sihmejotees us Ithru jautajumu, nawi hstti sinams, lai gan awiess preefsch kahda laika vaudis rakstija un spreeda par Gladstona nodomu, pahrgrosijumus isdarit Jelande, ka ari pahru-
cīcī tur isdaramas Nahrasijumus.

Greekija wehl negrib ihsti pee meera dotees, aitam leelwalsttim buhs jaakerahs pee stingraleem

awa skolotaja wadibas atradihs daschit labu pa-
omu, kas wehlak dsihwe teem nahls par labu.
la dsirdu, Walkas seminara direktors, nelaika
jimses tehws, esot loti ruhpigi skolas dahrus
opis; lai wina teizamā darbiba der par preelsch-
hmi wina skolas behrneem, tagadejeem darbi-
eem tautas skolotajeem. Labi koptais tautas
skolas dahrss puschlos wisu apgabalu, dos labu
preelschihmi wisai apkaimei un weizinahs muhsu
emes haatihu. (Muste.)

Qas ir nañu weelə?

Tahs trihs gaisijadas, pamata weeli: flahbellis
lahpeklis un oglu weela, bij beskrabsaini un
esaredsami gaifa weeli — bet oglu weela ir

Dgku weela jeb ihsaki faktot vgle, ir sen jaw
viseem pasifstama. Iai gan ne winas gluschi
hrâ weidâ. Ta ir, tas augeem faturefchanahs
vehku dod un tapehz wisu angku pamats. Ta
gluschi bes smakas un bes garfchas. Lihds
him to wehl nekahdâ karstumâ naw eefpehjams
unset, t. i. winu newar pahrwehrst ne fchêidrâ,
e gaisejadâ kahrtâ. Ne uhdeni, ne ari slarba-
ijâs skahbes winsch ne-iskuhst. Kuhstoschâ bseli
winsch fabalahs un ar dselsi faweenodamees, is-

Wistihralo oglu weelu sauz par dimantu, dimants naw nekas zits, ka kristaliseta oglu eeela. Bet no ta nogeedam, ka winsch sawaika bijis iskusis, jo zitabi nerastos kristati. Kad u tahdu karstumu waretu dabut, kur oglu weela lusku, tad augsta dimanta mehrtiba susku. Tad nebuhtu redsami tilkween karalu leonds un

